

Nederlandse
beroepsvereniging
van film- en televisie
makers

Tweede kamer der Staten-Generaal
T.a.v.: de vaste Kamercommissie OCW
Postbus 20018
2500 EA Den-Haag

Amsterdam, dinsdag 8 november 2016

Betreft: ronde tafel

Geachte leden van de vaste Kamercommissie,

De Stichting Nederlands Fonds voor de film (Nederlands Filmfonds) heeft de laatste jaren onder leiding van Doreen Boonekamp een groot aantal verbeteringen tot stand gebracht, o.a. in het traject van de indiening van projecten en diverse initiatieven die het gevoerde beleid ondersteunen.

Toch wil de Nederlandse Beroepsvereniging van Film- en televisiemakers (NBF) als grootste vertegenwoordiger van opdrachtnemers en werknemers in de Nederlandse filmindustrie een aantal opmerkingen maken. Die opmerkingen spitsen zich toe op 3 zaken:

- de werking van de cashrebate en in het verlengde daarvan ook de werking van het suppletiefonds;
- de verhouding (semi)-automatisch geld en geld aangestuurd door het Filmfonds op inhoudelijke gronden;
- participatie van de filmindustrie bij de beleidsvorming en bij de uitvoering van een aantal maatregelen.

Cashrebate

Voor invoering van de regeling heeft de NBF, en wij waren niet de enige, aangegeven dat de voorwaarden die gesteld werden aan deze maatregel ertoe zouden leiden dat het budget van 20 miljoen per jaar niet volledig benut zou worden. Nu we 2,5 jaar verder zijn en er zo'n 12 tot 13 miljoen euro over is van de cashrebate, blijkt inderdaad dat het geld op deze manier niet volledig benut wordt. Dat is teleurstellend, vooral omdat het geld makkelijk in zijn geheel had kunnen worden uitgegeven als het Filmfonds andere voorwaarden had opgesteld. Er is dus niet te veel geld, integendeel; er is eerder te weinig geld. Nog steeds gaan sommige Nederlandse filmproducties naar het buitenland. Waar dit op grond van creatieve keuzes soms onvermijdelijk is, is dat voor een aanmerkelijk deel echter het resultaat van beter financieringsmogelijkheden in andere landen. Grootste concurrent is onze zuiderbuur België maar ook Luxemburg trekt Nederlandse producties aan. Het niet volledig uitgeven van het beschikbare geld is des te pijnlijker omdat er in de Nederlandse filmindustrie nog voldoende capaciteit over is om meer werk te verrichten.

Nederlandse
beroepsvereniging
van film- en televisie
makers

De NBF heeft indertijd een scala aan voorstellen gedaan:

- een hoger percentage teruggave, 35% bijvoorbeeld in plaats van 30%;
- minder posten op de begroting uitsluiten voor de cashrebate;
- geen distributieverplichting in de bioscoop (inmiddels ingewilligd);
- ook films met een begroting van minder dan 1 miljoen kosten toelaten in de cashrebate, dit om nieuwe makers (talentontwikkeling), experimentele filmers (vernieuwing) en ondernemers (ondernemerszin) te stimuleren, met als doel o.a. een meer divers en zelfs nieuw publiek te bereiken;
- producenten meer dan 2 films per jaar te laten indienen;
- postproductiebedrijven voor internationale producties rechtstreeks te laten indienen bij de cashrebate o.a. om een betere aansluiting te krijgen bij het Topsector Creatieve Industrie en de postproductiebedrijven een betere concurrentiepositie te geven op de internationale markt.

De NBF is er van overtuigd dat het budget van de cashrebate wél helemaal zou zijn opgegaan, en zelfs overvraagd zou zijn, als deze voorstellen (deels) verwerkt zouden zijn. Conclusie is dan ook dat er niet teveel geld ter beschikking gesteld is, maar de uitgangspunten van de cashrebate niet de optimale mix zijn.

Onafhankelijk onderzoek van het Nederlands Filmfonds heeft aangetoond dat voor elke euro die wordt uitgegeven van de cashrebate, er ruim 4 euro aan uitgaven worden gedaan in Nederland. Op basis van dit rapport van het Filmfonds is de conclusie te trekken dat de tot nu toe niet besteedde 12-13 miljoen euro, zou hebben geleid tot ongeveer 50 miljoen euro bestedingen in Nederland. Stel dat van die bestedingen 50% bij de industrie terecht zou zijn gekomen (conservatieve schatting), dan zou er 25 miljoen euro meer in de Nederlandse filmindustrie terecht gekomen zijn. Geld dat via de Nederlandse producenten besteed zou worden en dus de positie van die Nederlandse producenten verder zou hebben versterkt. De Nederlandse filmindustrie had 25 miljoen euro meer omzet gehad in 3 jaar tijd. Namens die industrie willen wij graag zien dat er verandering komt in de cashrebate voorwaarden, zodat producenten en industrie er meer aan hebben. Behalve de reeds voor ingang van de maatregel gedane suggesties, kan ook worden gedacht aan de mogelijkheid om extra kosten alsnog onder de cashrebate te brengen, iets dat tot nu toe onmogelijk is.

Het suppletiefonds

Het budget van het suppletiefonds loopt steeds verder terug. Deze regeling is bedoeld om succesvolle makers (uitgangspunt hierbij is de bezoekersaantallen) te voorzien van een startkapitaal voor een volgende film. Het budget was meer dan 7 miljoen euro maar loopt in 2017 terug naar 3 miljoen euro. Dit beleid tot vermindering is ingezet op verzoek van de minister, met als achterliggende gedachte dat er meer geld zou komen voor de artistieke film. Enige jaren geleden dacht men dat het resterende budget van het suppletiefonds zou worden aangevuld door partijen in de filmwereld: o.a. distributeurs. De veranderingen in het verdienmodel in de exploitatie van films gaan echter zo snel dat het nauwelijks tot niet meer

Nederlandse
beroepsvereniging
van film- en televisie
makers

mogelijk is om het budget voor het suppletiefonds te verhogen met bijdragen van partijen in de markt.

Het voorstel van de NBF is dan ook om de bezuiniging op het suppletiefonds van 3 miljoen euro voor 2017 terug te draaien. Deze 3 miljoen kan worden gedekt door de verhoging van het budget van de realiseringsbijdrage van het Nederlands Filmfonds van 3 miljoen euro ongedaan te maken. Er blijft dan nog ruim voldoende geld over voor de artistieke film, mede in samenhang met de cashrebate en zeker als de voorwaarden van de cashrebate worden aangepast.

Verhouding (semi)automatisch geld en geld aangestuurd door het Filmfonds op inhoudelijke gronden

Inmiddels tracht het Nederlands Filmfonds om het niet uitgegeven deel van de cashrebate ter beschikking te stellen voor het produceren van televisieseries. Zoals eerder in deze brief aangegeven is dat niet nodig: het geld kan volledig aan speelfilms worden uitgegeven. Als dit geld aan televisieseries zal worden uitgegeven, zullen er voorwaarden gesteld gaan worden die afwijkend zijn van de huidige voorwaarden voor de cashrebate. Voorwaarden die waarschijnlijk meer inhoudelijke eisen gaan stellen. Daarmee vervalt voor dat deel van het geld het (semi)-automatische karakter.

In combinatie met de bezuiniging op het suppletiefonds wordt de hoeveelheid (semi)automatisch geld van ongeveer 28 miljoen in 2014 teruggebracht naar 20 miljoen in 2017. Als men kijkt naar de bezoekersaantallen blijkt dat de producties die juist gebruik maken van deze twee (semi)automatische maatregelen verantwoordelijk zijn voor een groot deel van de kaartverkoop aan Nederlandse films. Met het teruglopen van dit (semi)automatische geld, is de kans levensgroot dat ook de bezoekersaantallen voor de Nederlandse film zullen teruglopen. 2016 dreigt daar al een voorbode van te zijn met waarschijnlijk 35% minder bezoekers voor de Nederlandse film, terwijl het totaal aantal bezoekers in de bioscopen ongeveer gelijk zal blijven in 2016.

Dat er toch een verschuiving plaatsvindt van (semi)automatisch geld naar geld onder beheer van het Filmfonds, doet de vraag rijzen of de suppletieregeling en de cashrebate-regeling wel uitgevoerd moeten worden door het Filmfonds. Een uitvoering bijvoorbeeld door Economische Zaken zou niet tot hogere beheerskosten hoeven te leiden. In de industrie bestaat niet de indruk dat er een 'ijzeren gordijn' is tussen het suppletiefonds en de cashrebate enerzijds en het Filmfonds anderzijds, zoals door de minister ooit toegezegd.

Participatie van de filmindustrie bij de beleidsvorming en bij de uitvoering van een aantal maatregelen

Bij het doorlezen van de jaarverslagen van het Nederlands Filmfonds valt op dat je als lezer ineens gewaar wordt van een beleidsintentie of maatregel waarvan je het bestaan tot dan toe

Nederlandse
beroepsvereniging
van film- en televisie
makers

niet wist Voorbeeld: in 2014 blijkt ineens dat het suppletiefonds alleen nog maar geld beschikbaar wil stellen aan succesvolle makers, als deze de productie waardoor de bijdrage ontstaat, gemaakt is met een bijdrage van het Filmfonds. Dus als je succesvol bent zonder geld van het Filmfonds doe je niet meer mee! Een enorme handicap voor een aantal producenten die in 2016 direct zal leiden tot een forse afname van de bezoekersaantallen. Ander voorbeeld is de verlaging van het budget voor het suppletiefonds. Ook dat wordt pas duidelijk als je het jaarverslag 2015 leest.

Hiernaast wordt over het voornemen om een deel van het cashrebatte-geld ter beschikking te stellen voor dramaserieën, geen enkel overleg gevoerd met de opdrachtnemers en bedrijven in de Nederlandse filmindustrie. Dit wellicht met uitzondering van de producenten via de Filmproducenten Nederland (FPN), waar een deel van de producenten lid van is. Dit wringt des te meer omdat het geld van de cashrebatte toch echt bedoeld is voor de Nederlandse filmindustrie.

De NBF pleit voor een veel grotere inbreng van de Nederlandse filmindustrie in het beleid van het Filmfonds en de uitvoering van een aantal maatregelen van het Nederlands Filmfonds.

Het Nederlands Filmfonds is het uitvoeringsorgaan van het ministerie. In het verleden heeft zij zich ook ontwikkeld tot de vertegenwoordiger van de Nederlandse filmindustrie, mede omdat die industrie zelf slecht georganiseerd was. Nu de industrie beter georganiseerd is en blijkt geeft van een grotere betrokkenheid bij een aantal issues, zou het Filmfonds zich meer moeten opstellen als uitvoeringsorgaan van het ministerie en veel minder als vertegenwoordiger van de Nederlandse filmindustrie. Tegelijkertijd zou de Nederlandse filmindustrie dus meer betrokken moeten worden bij beleid en uitvoering.

Hoogachtend
NBF bestuur

A.J. Scholten
voorzitter